

Bloot of bedekt, Mineke Schipper (Prometheus, € 19,95)

Geschiedenis van schaamte

In het dierenrijk is het simpel: daar mag alles. Schaamte is er niet. Dus wordt er gepaard en gemasturbeerd bij het leven, en iedereen mag het zien. Het zijn mensen die zo ingewikkeld doen over naakt. Over de (on-)wenselijkheid van bloot wordt in verschillende tijden en culturen soms heel anders gedacht. Het is erg ingewikkeld, maar ook erg boeiend, blijkt uit *Bloot of bedekt*

van Mineke Schipper. Met zevenmijlslaarzen stapt ze door de historie van de schaamte. Het gaat over 19de-eeuwse westerse antropologen die tot hun verbijstering bij Afrikaanse volkeren geen enkele gêne over hun blote lijf konden bespeuren. Het gaat over koningin Victoria die bijkans onwel werd toen ze in een museum ineens voor een naakte torso van Michelangelo

stond. En natuurlijk over de kledingvoorschriften van de islam. Schaamte, stelt Schipper, kan het aanzien van een samenleving bepalen. Wie van de regels afwijkt, zorgt voor plaatsvervangende schaamte bij anderen en zet daarmee ook haar (meestal is het een haar) eigen positie op het spel. Wie nog dacht dat kleding slechts een lapje stof is, weet na lezing van dit boek wel beter.

